

Kanické listy

3/2024 listopad

Kanický
ples

1. 2.

adventní čas nás při svých krátkých dnech a dlouhých temných večerech přirozeně vede k zastavení, zamyšlení a vděčnosti. Pro mnohé symbolizuje období, kdy ožívají hodnoty, které nás provázejí po celý rok – rodina, společenství a tradice. V posledním letošním čísle jsme se zaměřili na podnikavost v Kanicích – ať už v její historické podobě, nebo v současné praxi. Věříme, že vás příběhy z minulosti inspirují a nabídnou zajímavý pohled na místní obyvatele, kteří k rozvoji obce přispěli svou pílí a nápaditostí.

Přehled současných místních podnikatelů vám třeba pomůže, pokud budete hledat, na koho se obrátit při řešení situací každodenního života.

Za zmínku tentokrát stojí, že jsme v redakci nezháleli a připravili rekordní vydání se 40 stranami. Věřím, že se máte jako vždy na co těšit. Mám pokaždé velkou radost, když na schůzce po uzávěrce vidím, kolik se toho ke zveřejnění sešlo! Jen mě někdy trošku mrzí, že autory musíme usměrňovat a jejich díla krátiť, abychom přibližně dodrželi stanovený rozsah.

Kromě tematických článků o podnikání jsme věnovali více prostoru naší škole a skvělým úspěchům žáků a žákyň reprezentujících školu i Kanice v různých oblastech. Přinášíme také podrobné informace o dění

v obci. Jak zjistíte, na úřadě se nezhálelo a uplynulé období bylo na události bohaté. Další projekty nás čekají i příští rok. Naši redaktoři opět pečlivě mapovali život v Kanicích. Pokud jste se některé z kulturních či sportovních akcí nestihli zúčastnit, můžete se s ní alespoň seznámit touto cestou. Abyste nemuseli litovat a příště mohli být u toho, zapíšte si ze zadní strany termíny těch budoucích akcí, které zaujaly vaši pozornost.

Přeji vám poklidný advent a krásné Vánoce plné radosti a pohody, ať už s rodinou, přáteli nebo ve vzpomínkách na všechny hezké chvíle, které tento rok přinesl.

Obsah čísla

Slovo redakce	2	Audit familyfriendlycommunity	32
Slovo starostky	3	Farnost	34
Pranostiky	3	Sport v obci	34
Informace z obecního úřadu	4	Výlet	35
Podnikání v Kanicích	10	Meteookénko	37
Zprávy ze školy	21	Víte, že?... O čem se píše okolo... ..	38
Kultura	25	Soutěž	39
Z historie	30	Kalendář akcí	40

dočkali jsme se posledního letošního čísla Kanických listů. Ráda bych za něj opět poděkovala celé redakci! Završujeme již sedmý ročník tohoto periodika, které každým rokem roste na kvalitě. Tu opakovaně oceňují i profesionálové zabývající se touto tematikou. Při setkávání s kolegy z řad starostů a starostek z různých částí naší země se občas zaměřujeme právě na obecní zpravodaje a fakt, že u nás se připravám periodika věnuje tak početná redakce, zastoupená autory napříč generacemi, s jasným redakčním plánem a pravidly, je spíše neobvyklý. Redakci a všem, kteří se na tvorbě Kanických listů podílejí, přeji radostnou práci na dalším ročníku!

Po perném létě jsme si v září zažili nepříjemné chvíle způsobené nadměrnými srážkami. Děkuji tímto JSDH Kanice za jejich nasazení při likvidaci škod způsobených nepříznivým počasím, zejména za hodiny práce při odstraňování popadaných stromů z ko-

munikace a okolí elektrického vedení mezi Ochozí u B. a Klajdovkou a při likvidaci následků povodňové situace v Bílovicích n. S. Rovněž děkuji všem, kteří během bleskové jednodenní materiální sbírky přispěli potřebným vybavením pro povodněmi zničenou obec Velká Kraš. Zastupitelstvo obce se rozhodlo sbírku doplnit i finanční pomocí, a tak obce Velká Kraš a Lipová-lázně obdržely z obecního rozpočtu po 50 000 Kč na obnovu povodněmi zničené infrastruktury. Vedení obou obcí vyjadřuje svůj dík všem obyvatelům Kanic.

Rok plný pilné práce, ale i společenských a kulturních událostí, se blíží ke konci. Plány na příští rok už teď nabývají úctyhodné délky. Dopřejme si proto všichni zklidnění, naberme síly mezi svými blízkými, vychutnejme si adventní a vánoční čas v radosti a pokoji. Přeji vám všem krásné Vánoce a hodně zdraví a spokojenosti v novém roce!

Pranostiky

Zima v pranostikách: listopad až únor

Karel Hynšt

Listopadové sněžení neškodí vůbec osení.

Na svatého Ondřeje se někdy člověk ohřeje. (30. listopadu)

Prosinec se sněhem na pěšině, žitko je na každé výšině.

O svatém Lazaru ucpi v sednici každou spáru. (17. prosince)

Na Štědrý večer hvězdičky – ponese vajíčka slepičky. (24. prosince)

Když je Barborka ucouraná, chodí svatý Štěpán po ledě. (26. prosince)

Když v lednu včely vyletují, to nedobrý rok ohlašují.

Na Tři krále mnoho hvězd – urodí se hodně brambor. (6. ledna)

Na svatého Marcela zima leze do těla. (16. ledna)

Svítlí-li o Hromnicích celý den, tahej, sedláče, slámu z hnoje ven! (2. února)

Jestli únor honí mraky, staví březem sněhuláky.

Vážení občané,
v této rubrice vás informujeme o tom, čím se na obecním úřadu (OÚ) aktuálně zabýváme a jaké jsou naše plány pro nejbližší měsíce. Činnost OÚ můžete sledovat i odběrem novinek z webových stránek obce nebo na oficiálních profilech obce na Facebooku (KAN I CE) a Instagramu (kan_i_ce). Rádi vás uvidíme i osobně v budově OÚ.

Během letošních zářijových povodní docházelo v Kanicích a okolí k četným vývratům stromů – v neděli 15. září ráno jedna z borovic poškodila i hřiště u obecního úřadu.

Hned zpočátku bychom chtěli připomenout, že odběr novinek z webových stránek obce lze realizovat i přes aplikaci „Obce na webu“, která je k dispozici jak v Google Play, tak v App Store. Pokud vám notifikace z aplikace přestanou přicházet, přestože máte aplikaci nainstalovanou a nastavenou, nejpravděpodobnější příčinou je funkce odebrání oprávnění při nepoužívání aplikace. Tuto funkci lze vypnout v nastavení aplikace (nastavení/aplikace/obce na webu).

A nyní již k důležitějším věcem. Byla dokončena výměna plynových kotlů v základní škole (ZŠ) za dva nové stacionární kondenzační kotle Hoval UltraGas s nízkými emisemi a vysokou efektivitou. Kotle jsou konstruovány i na případné spalování bioplynu nebo vodíku. Současně byl modernizován systém měření a regulace. Tato opatření přinesou významnou úsporu spotřeby plynu a vyšší tepelný komfort ve třídách.

Od října máme v celé obci nové veřejné osvětlení založené na technologii LED, která je účinnější, a tím i úspornější. V projektové i realizační fázi jsme usilovali o optimalizaci osvětlení z hlediska úspory, směru nasvětlení a barvy světla tak, aby bylo příjemné pro člověka i zvěř. Proto byly zvoleny lampy s nažloutlým tónem a potlačením modrého spektra, které je pro noční osvětlení nevhodné. V souvislosti s nočními, resp. ranními autobusy bylo nastaveno dvoufázové schéma stmívání: od 22:00 na 80 % výkonu, od 23:50 na 60 % výkonu, od 4:15 opět na 80 % a od 6:00 na 100 %. Pokud byste měli za to, že některá světla jsou špatně naklopena a nepřirozeně vám svítí do oken, případně zjistíte jiné anomálie týkající se nového veřejného osvětlení, informujte prosím OÚ.

Během léta proběhla repase 14 regálů obecní knihovny spolufinancovaná z 50 % z dotace Jiho-moravského kraje, dále byla položena nová podlaha, provedena výmalba a instalace nového LED osvětlení v knihovně. Rovněž byla dokončena instalace nové kuchyňky ve společenské místnosti v budově OÚ.

Byly zrealizovány nové schody se zábradlím vedoucí od zastávky Kanice, koupaliště pěšinou ke hřbitovu. Po pádu stromu bylo také opraveno dětské hřiště u OÚ. Na základě podnětů občanů jsme nechali zhotovit a rozmístit další dřevěné lavičky z dílny J. Švehly. Nové lavičky jsou k dispozici v Jesení, u hasičky,

zdravotního střediska, na Chocholkách a u hřiště na Bukové. Za poslední rok a půl počet nových laviček umístěných po celé obci již přesáhl desítku.

Zastupitelstvo obce (ZO) v listopadu schválilo nákup nové cisternové automobilové stříkačky Tatra z rámcové dohody Hasičského záchranného sboru (HZS) ČR. Jde o významnou investici, která je nyní nezbytná, protože stará stříkačka již výrazně přesluhuje, je poruchová a její udržení v provozu stojí stále větší finance i úsilí. Současně se podařilo na novou stříkačku získat dotaci jak od státu (HZS), tak od Jiho-moravského kraje, takže dotace celkově pokrývá cca 50 % ceny vozu.

Před zářijovými sousedskými slavnostmi „Zažít Kanice jinak“ byla zpřístupněna obecní zahrada. Jedná se o provizorní řešení, než bude vyprojektována komplexní rekonstrukce zahrady a přilehlého dvojdomku. Zpřístupnění zahrady předcházelo zbourání chlívku, které zajistil J. Denk a podíleli se na něm i místní hasiči. Do zahrady byly rozmístěny lavičky, stůl, houpací sítě a velký stůl na hru „Člověče, nezlob se“. Zahrada je nyní občanům volně k dispozici k relaxaci a odpočinku.

V lokalitě u Iva na Chocholkách byla provedena oprava místní komunikace technologií spěkaného asfaltového recyklátu a na jaře budou odstraněny nevhodné plechové garáže. Příští rok bychom toto obecní prostranství rádi přeměnili na hřiště pro teenagery, které by v dané lokalitě vhodně doplnilo lesní hřiště určené spíše pro menší děti.

Na školním hřišti byla na podzim z dotačních prostředků Programu rozvoje venkova (dotace ve výši 80 %) zrealizována tartanová běžecká dráha s písčivým doskočištěm, která poslouží výuce tělesné výchovy, atletickému kroužku TJ Sokol Kanice, ale dráhu mohou využívat všichni občané. Příští rok chceme pokračovat v postupném doplňování nových dětských herních prvků na školní hřiště v souladu s přáními dětí a požadavky školy, školky a spolků, které hřiště používají.

Na nově zakoupeném pozemku vedle hřiště na Bukové jsme nechali vybudovat parkovací stání pro tři automobily, které může posloužit např. jako alternativa při ranní špičce na parkovišti pod školou. Na

pozemku jsme dále nechali rozmístit nové lavičky, zasadili jsme tam dvě sakury, aby zajišťovaly estetiku místa a stín a v příštím roce zde necháme vybudovat nový herní prvek.

Byl dokončen a na stavební úřad podán projekt opravy místní komunikace Chocholky západ. Příští rok se budeme zabývat přeprojektováním propojky mezi Padělky a Chocholky tak, aby v lokalitě zůstala zachována obytná zóna.

V příštím roce by měl být dokončen projekt rekonstrukce zdravotního střediska, kde je aktuálně největším problémem střecha a krovy. V roce 2025 také chceme navázat na zpracovanou studii rekonstrukce tělocvičny a nechat na tuto akci zpracovat projektovou dokumentaci.

Během příštího roku bude na střechu přístavby školy instalována fotovoltaická elektrárna o výkonu 30 kWp, na niž jsme obdrželi 75% dotaci z Modernizačního fondu. Elektrárna by měla pokrýt až 49 % celkové spotřeby ZŠ, a tím významně ušetřit na úhradách za elektrickou energii v objektu, který je na spotřebu elektrické energie ze všech obecních objektů nejnáročnější.

Za velmi důležitý milník považuje ZO schválenou dohodu o cílech a opatřeních k rozvoji prorodinného

klimatu v rámci auditu „Family Friendly Community“. Jedná se o následující cíle a opatření, které pracovní skupina vybrala z výsledků dotazníkového šetření provedeného mezi občany v červnu: 1. Potřeba komunitního centra, prostoru k mezigeneračnímu setkávání 2. Zlepšení vzhledu návsi, 3. Bezpečné přecházení u ZŠ a na návsi, 4. Zlepšení gastro služeb v obci, 5. Besedy pro různé generace. Schválením dohody o cílech v ZO se tyto cíle staly pro obec závaznými a jejich naplnění se tedy budeme v následujících letech věnovat.

Dotazníková šetření z roku 2023 i z letošního června posloužily jako jeden z důležitých zdrojů informací v procesu tvorby strategického plánu obce. Ten zpracovává společně s vedením obce Výbor pro rozvoj a digitalizaci ZO. Než bude předložen ZO ke schválení, připravujeme jeho představení veřejnosti.

Zejména pro seniory je určen nový cyklus setkávání s cílem pomoci starším spoluobčanům s používáním počítače a mobilního telefonu a s orientací na internetu. V zimním období bychom rádi nabídli tzv. trénink paměti a ve společenské místnosti na OÚ zorganizovali sérii mezigeneračních setkání. S náctiletými se opět pravidelně potkáváme na Teenage zastupku, kde debatujeme o chodu a stavu obce a mladé podporujeme v zapojení se do místního dění.

Informace ze zastupitelstva obce

Martin Ondroušek

Vážení občané, přinášíme vám výběr některých důležitých usnesení zastupitelstva obce (ZO) za předešlé měsíce. Všechna usnesení ZO včetně dalších podrobností naleznete v zápisech ze zasedání zastupitelstva obce zveřejňovaných na webových stránkách obce.

Usnesení číslo 5/1/2024:

ZO schválilo smlouvu o dílo se společností VÍT MA-KOVSKÝ montáže s.r.o. na akci „Kanice, obnova plynové kotelny ZŠ“ s cenou díla 1 372 369 Kč bez DPH.

Usnesení číslo 5/2/2024:

ZO schválilo přijetí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje (JMK) v maximální výši 1 900 000 Kč na realizaci projektu „Pořízení nové cisternové automobilové stříkačky z rámcové dohody pro JSDH Kanice“.

Usnesení číslo 6/2/2024:

ZO schválilo smlouvu o spolupráci na projektu Digitální technická mapa kraje II s JMK.

Usnesení číslo 6/3/2024:

ZO schválilo smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene na pozemcích obce se společností EG.D, a.s. v souvislosti se stavbou s názvem „Kanice, hlavní, úprava DSNN“.

Usnesení číslo 6/4/2024:

ZO schválilo cenovou nabídku od společnosti E.ON Energie, a.s. na dodávku plynu pro obec Kanice a ZŠ a MŠ Kanice pro období 1. ledna 2025 až 31. prosince 2025, a to za cenu 1 239 Kč/MWh bez DPH a daně z plynu.

Usnesení číslo 6/5/2024:

ZO schválilo poskytnutí finančního daru ve výši 250 000 Kč ve prospěch obce Řícmanice na provedení rekonstrukce příjezdové komunikace ke hřbitovu.

Usnesení číslo 7/2/2024:

ZO schválilo dohodu o těchto cílech a opatřeních k rozvoji prorodinného klimatu v rámci auditu familyfriendlycommunity: 1. Potřeba komunitního centra, prostoru k mezigeneračnímu setkávání 2. Zlepšení vzhledu návsi, 3. Bezpečné přecházení u ZŠ a na návsi, 4. Zlepšení gastronomických služeb v obci, 5. Besedy pro různé generace.

Usnesení číslo 7/3/2024:

ZO schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 15 000 Kč ve prospěch TJ Sokol Kanice, spolek, na činnost spolku v roce 2024.

Usnesení číslo 7/4/2024:

ZO schválilo poskytnutí finančního příspěvku ve výši 25 300 Kč ve prospěch Domu přírody Moravského krasu, o. p. s., na dorovnání provozních nákladů.

Usnesení číslo 7/5/2024:

ZO schválilo poskytnutí finančního daru ve výši 50 000 Kč pro obec Velká Kraš zasaženou povodní na financování obnovy obecního majetku po povodních.

Usnesení číslo 7/6/2024:

ZO schválilo poskytnutí finančního daru ve výši 50 000 Kč pro obec Lipová-lázně zasaženou povodní, a to na financování obnovy obecního majetku po povodních.

Usnesení číslo 7/8/2024:

ZO schválilo dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo na veřejnou zakázku s názvem „Kanice, obnova veřejného osvětlení“, kterým se navyšuje celková cena díla v důsledku víceprací o částku 25 600 Kč bez DPH.

Usnesení číslo 7/9/2024:

ZO schválilo poskytnutí finančního daru ve výši 200 000 Kč v rámci iniciativy „Pomoc obcím postižených povodní“ koordinované Sdružením místních samospráv ČR.

Usnesení číslo 8/2/2024:

ZO schválilo smlouvu o sběru, přepravě a odstraňování odpadu v obci Kanice č. 82/24 se společností KTS EKOLOGIE, s.r.o.

Usnesení číslo 8/3/2024:

ZO schválilo kupní smlouvu na dodávku cisternové automobilové stříkačky CAS 30/9000/540 – S3VH od společnosti KOBIT, spol. s r.o. za cenu 9 968 600 Kč bez DPH, tj. 12 062 006 Kč vč. DPH.

Usnesení číslo 8/4/2024:

ZO schválilo záměr prodeje části pozemku p.č. 159 v k.ú. Kanice o výměře 19 m2 vlastníkům objektu Kanice 55.

Usnesení číslo 8/5/2024:

ZO schválilo záměr vypůjčit část pozemku p.č. 306 v k.ú. Kanice o velikosti 4 m2 firmě Zásilkovna s.r.o. pro umístění většího Z-BOXu.

Usnesení číslo 8/6/2024:

ZO schválilo zadávací dokumentaci na veřejnou zakázku malého rozsahu na dodávky s názvem „FVE ZŠ Kanice“.

Usnesení číslo 8/7/2024:

ZO schválilo podání žádosti o dotaci VISK 3 na půjčování audioknih v obecní knihovně.

Od 1. ledna 2025 dojde ke změně svozové firmy komunálních odpadů v obci Kanice na společnost KTS EKOLOGIE s.r.o. Je to firma 100% vlastněná obcemi sdruženými v Dobrovolném svazku obcí KTS EKOLOGIE, jejímž členem se v loňském roce stala i obec Kanice.

Změna svozové firmy nebude pro občany zatím znamenat žádné změny ve frekvenci (každý lichý týden), dnu (pondělí), způsobu svozu směsných komunálních odpadů, ani v rozmístění sběrných míst v obci. Pro občany budou změny prozatím víceméně kosmetické, věříme však, že budou příjemné. Nově bude možné do žlutých kontejnerů třídit kromě plastů, tetrapakových a hliníkových obalů taktéž všechny ostatní kovové obaly (např. konzervy, kovové obaly od drogerie a kosmetiky, alobal, hliníková a kovová víčka a uzávěry). Bude také možné si do mobilu stáhnout aplikaci, která bude upozorňovat na plánované vývozy komunálního odpadu. Další důležitou změnou bude třídění skla na bílé a barevné, neboť vyřazené sklo je hodnotnější. Kontejnery na oba druhy skla budou umístěny na stejných místech jako nyní kontejnery na směsné sklo a některá další sběrná místa budou o kontejnery na sklo rozšířena. Větší změny se očekávají pravděpodobně až od 1. října 2025, kdy dojde k zavedení nového systému více popelnic (tzv. door-to-door systém). Před přechodem na nový systém bude veřejnost včas informována.

Společnost KTS EKOLOGIE s.r.o. byla založena v roce 2009 obcemi mikroregionu KAHAN a postupně se k ní přidaly další obce z různých mikroregionů včetně Šlapanicka. Firma se zabývá svozem odpadu, provozuje kompostovací plochy, dotřídovací zařízení a sběrné dvory, a její služby jsou dostupné pro obce i podnikatele v Jihomoravském kraji. V oblasti odpadového hospodářství, kde dominují velké korporace, se obce rozhodly založit vlastní firmu pro efektivní nakládání s odpady, což se ukázalo jako přínosné. Obce mají přímý vliv na řízení společnosti a mohou kontrolovat hospodaření. V roce 2022 byl založen Dobrovolný svazek obcí KTS EKOLOGIE, který zjednodušil přístup k dotacím pro technické vybavení svozu, recyklačních zařízení a také pro obecní systémy svozu nádob.

Kontakt:

www.kts-ekologie.cz
info@kts-ekologie.cz
[+420 800 888 944](tel:+420800888944)

[Formulář v případě problémů se svozem.](#)

KALENDÁŘ SVOZU ODPADU

APLIKACE DO VAŠEHO MOBILNÍHO TELEFONU

PRO ANDROID

PRO IOS

»» NASKENUJ MĚ ««

+420 800 888 944

www.kts-ekologie.cz

KTS Ekologie s r o

Podnikání v Kaničích

Nové číslo Kanických listů se věnuje místnímu podnikání – od jeho kořenů až po současnost. Zavede vás do roku 1931, k založení podniku Obnova, odhalí postupně jeho majitele i jak to vypadalo při výplatách v místní hospodě. Dozvíte se, kdo poprvé rozdělal oheň v tehdy novém komíně a také v kterých místech stávala kanická cihelna. Nechybí ani slíbený přehled firem a podnikatelů, kteří dnes tvoří živoucí tep Kanic. Možná objevíte někoho nového – a třeba hned zítra využijete jeho služby!

Kanická továrna – cesta od počátků podnikání

Karel Horáček, Tom Vrba

Kanická továrna na výrobu gumových produktů je důležitým svědkem historického vývoje regionu, od svého založení německým podnikatelem Hansem Fodorem až po současnou podobu a jméno Obnova (pro místní „Gumka“). Fascinující příběh průmyslového podniku zahrnuje období prosperity, válečné krize, znárodnění i postupné transformace. Výrazně ovlivnil životy mnoha obyvatel Kanic i okolních obcí.

Motto: „Do Kanic jsem se přičinil do domu vedle bývalé hospody Na Pětce. Tehdy v ní bývalo veselo, vyhrávala harmonika a sem tam proběhla i nějaká ta ‚pumela‘ (sic). Živo bývalo hlavně o pátcích a sobotách, ale to byl jen slabý odvar proti těm dnům, kdy se ‚bralo‘ v Gumce. To býval i masivní výčepní pult kolikrát druhý den ráno úplně mimo (svého stabil-

ního místa v nálevně). Tehdy se v půli měsíce dávala záloha na plat. Odměny za práci byly s výplatními páskami předávány v hotovosti, v obálce. A část obsahu skoro každé z těch obálek končila pravidelně, každých 14 dnů, v hospodském šuplíku. A kdo za to všechno mohl? Kdo byl prapůvodcem tohoto dění? Byl to Hanuš Fodor.“

Začátky pod taktovkou Fodorovy rodiny

Ještě před sto lety se na Žlebech rozkládala pouze širá pole. Vlastnil je zdejší hostinský, Emil Vašíček. Zemi v tu dobu sužovala hospodářská krize, tak jako zbytek světa, mnoho podniků propouštělo a mnoho zkrachovalo. V roce 1931 přišel za Vašíčkem jistý Hans „Hanuš“ Fodor, podnikatel německé národnosti, který chtěl pozemky na severu Kanic odkoupit. Vašíček souhlasil a tak začíná historie továrny.

Hans Fodor byl Brňák německé národnosti. Poté, co nasbíral zkušenosti v cizině, se roku 1907 vrátil zpět do Brna. Nejdřív pracoval jako obchodní zástupce pro Čechy a Moravu vídeňské firmy Optimus. Pak se osamostatnil a začal podnikat v gumárenském oboru. Dařilo se mu. Působil v představenstvu firmy *Viktoria, Gummiindustrie, Akt.-Ges.* na Rybářské ulici. Měl také vlastní továrnu na gumové zboží s prodejnou na Kolišti (vyráběl mimo jiné i požární hadice). Když jeho syn dokončil studia na brněnské technice, rozhodl se vybudovat na tehdejší dobu velmi moderní, malou továrnu se specializací na technické gumové výrobky.

Válečné a poválečné období

Druhá světová válka a hlavně komunistický převrat změnily podobu firmy. V roce 1945 byl po dohodě s Ústředním Národním výborem pro Velké Brno německý majetek firmy zajištěn a Místní národní výbor

Továrnu v Kanicích dokončil v překvapivě krátkém čase ještě v roce 1931. Zejména díky jeho synovi se podařilo získat tolik zakázek, že hned od prvního dne musela fabrika pracovat na 100% výkon, aby svým závazkům dostála. Poptávka rostla, závod se rozrůstal. Každý rok byla otevřena nějaká nová přístavba, pořízena nová technologie. Závod velmi napomohl zdejší ekonomice – zaměstnání zde v nelehké době našli nejen obyvatelé Kanic, ale i okolních vesnic, například Řícmanic či Ochoze u B., a také lidé z Brna či až z Podolí. Výrobky se vyvážely i do zahraničí (Švýcarsko, Francie, Jugoslávie, Rakousko). Zboží bylo kvalitní a okruh odběratelů stabilní. Vedení firmy převzal brzy Ing. Hanuš Fodor ml., který do jejího rozvoje vložil veškeré své znalosti a také pílil zděděnou po otci. V roce 1937 už továrna zaměstnávala 120 dělníků. Pracovalo se na dvě směny, součtový výkon všech elektromotorů byl 400 HP a firma měla, soudě podle Bohuslavovy sbírky nálezů Nejvyššího správního soudu z let 1939–1940, řadu vlastních patentů. Hospodářský růst podniku pak přerušila válka a následné změny politické situace.

(MNV) Kanice povoluje rozebírat cihly ze staveb v gumárenské fabrice na opravu válkou zničených domů. Současně usiluje o přechod gumárny do správy obce. Hned 9. května na 1. schůzi MNV se Ka-

»Já mám dnes slavný deň. Bratislava ma zvolila čestným občanom a ja som vela hrdý na to, že som sa týmto čestným občanom stal v tentýž deň, čo Stalin...

Viem, že to nemáte ľahké. Zajtra to budú dva roky, čo ste sa oslobodili. Viete, vojna je za nami, ale dosud sa vojna neskončila. Sme oslobodení, ale mier ešte není...

Keď sa slovanská rodina zjednotí ke konštruktívnej práci, nebude nebezpečie války. Já sám som sa v Amerike vyučil slévačom a to bola moja škola diplomacie. Som jedným z vás, dívajte sa preto na mňa ako na jedného zo zamestnancov Matadora... Pracujte a do videnia. Nechť vás pánboh živí...«

Müller si opakovaně zažádali o české občanství. Jejich žádosti byly zamítnuty a oba, údajní bývalí členové NSDAP, byli po téměř měsíčním pobytu v Kanicích vrázeni do internačního tábora. Dá se spekulovat, že jejich vyslýchání bylo ukončeno zjištěním, že převzetí kanické továrny obcí je naivní a lichá představa. 11. června 1945 se totiž podnik dostává do národní správy.

Nepřehlednou situaci a dohady kolem složení správy nad fabrikou následně ukončilo předání firmě Fatra. A pak se z pamětní knihy Kanic dozvíme, že patronát nad kanickou školou převzala firma Matador. Kanickou pobočkou Matadora, závodem FODOR, se pyšní článek ve Světu práce z 10. dubna 1947. Vyšel u příležitosti jmenování Jana Masaryka čestným občanem Bratislavy. V závodě Matadora v Petržalce tehdy „neštěstí naší diplomacie“ proneslo tento „interesanční“ projev:

Matador do Kanic přišel, viděl a zvítězil. A to tak, že veškeré zařízení v roce 1949 převezl do svého podniku v Bratislavě. Z kdysi prosperující továrny zbyly pouze prázdné prostory.

A Fodorovi? Hans Fodor, inženýr chemie, byl v roce 1946 odsouzen mimořádným lidovým soudem za pomoc gestapu na 10 let těžkého žaláře. Na to, že v době krize zajistil mnoha obyvatelům Kanic a okolí slušný výdělek a živobytí, si nikdo nevzpomněl. V Brünner Heimatbote (měsíčník, který vydávali Němci vysídlení z Brna) z roku 1950 ale zjistíme,

ničtí na převzetí připravili, ustanovili v továrně hlídky a provedli dle nařízení obvodního národního výboru soupis majetku. Vyžádali si k výsledkům Hanse Fodora a jeho spolupracovníka K. Müllera z Ochoze u B., kteří byli v té době již drženi v internačním táboře v Líšni. Výsledky vedl na obci k tomu ustanovený pětičlenný trestní senát, ve kterém byli Viktor Blažík (KSČ), Antonín Ševčík (ČNS), Vladislav Kříčka, Václav Hlaváč (KSČ) a Josef Němec (ČNS). Jak Fodor, tak

že v žaláři patrně dlouho nepobyl, byl-li tam vůbec. Začátkem roku 1948 pobýval v Norimberku. Odtud toho roku na Velikonoce odešel údajně do Rakouska ke své příbuzné Anně, komorní zpěvačce. A nějaký Viktor Schindler se prostřednictvím inzerátu v tomto plátku shání po jeho nové rakouské adrese.

Éra pod národním podnikem Obnova

Poloprázdné prostory převzal národní podnik Obnova se sídlem ve Zlíně, který zřizuje Ministerstvo místního hospodářství ČSSR 4. června 1949. Odtud má dnešní areál své jméno. Obnova se rozhodla budovy využít k protektorování pneumatik pro zvýšení jejich životnosti. V prosinci roku 1951 už závod zase dominuje v tisku, např. v článku s nadpisem „Čest a sláva závodům, které splnily třetí rok pětiletky“. Zpočátku se sice zdálo, že je kanická fabrika pro svůj účel příliš velká, to bylo však vyvráceno už v roce 1958. A proto se následně přistavěl nový dvoupodlažní sklad a budova drásárny.

V šedesátých letech se do Kanic konečně dostala voda z potrubí z vrtů v Jesení. Mezi první napojené

budovy patřila i Obnova. Výroba pneumatik stále rostla a do továrny dojíždělo více a více lidí. Po roce 1970 dostala továrna novou kotelnu s dvojjící automatických kotlů. Ty byly nejen mnohem úspornější, než ty předchozí na pevná paliva, ale také šetřily mnohem více okolní vzduch (viz článek *Gumka a její ohňové kousky – pozn. red.*). Ve stejné době vyrostl i současný 50 metrů vysoký komín, který se časem stal ikonou továrny. Nově přistavěná budova nad kotelnou dále posunula kanickou továrnu k dnešní podobě. S postupem času se firma Obnova stala největším výrobcem protektorovaných pneumatik v ČSSR a překvapivě přežila i po revoluci.

Areál po roce 1989 a odkaz továrny

Roku 1992 byl založen privatizovaný podnik Obnova Brno, který se o tři roky později začlenil do koncernu Barum Holding. Pod správu holdingu přešla i Obnova v Kanicích, avšak ne na dlouho, o rok později jej převzala dceřinná firma Obnova – Výrobní závody, spol s r.o. Továrna tak dále sloužila svému původnímu účelu – protektorování pneumatik, zvláště do osobních i nákladních aut a do traktorů. Mimoto zde začala i výroba dalších produktů, třeba tlakových membrán a celoplošných topných duší. K tomu se firma ještě zabývala tříděním a prodejem gumové drti. Prodejem akcií mění v roce 2004 továrna majitele, začal ji vlastnit podnik Matador, a. s. Púchov. O rok

později, v dubnu 2005, ji pak kupuje pan Josef Holánek. Ten je doteď jejím jediným vlastníkem a část prostor pronajímá i pro jiné účely – například zde sídlí společnost Neopharma, která se zabývá výrobou doplňků stravy na zakázku.

I když dnes mnoho lidí Obnovu přehlídí a moc je nezajímá, tato továrna byla a je neodmyslitelnou součástí Kanic. Mnoho lidí zde našlo práci a pneumatiky vyrobené mezi jejími zdmi mají auta a traktory po celé republice i v mnoha cizích zemích. Kanická Obnova si tak právoplatně zaslouží svou pověst a titul největší továrny v širém okolí.

Zdroje:

[1] Dobové zprávy z tisku

[2] Pamětní kniha obce Kanic. Kanice: 1928–současnost.

Místo uložení: Obecní úřad obce Kanice.

[3] MOŽNÝ, Jan. Národní socialistická revoluce v regionu Bílovicek.

Online. Bakalářská práce. Brno: Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta. 2019.

Dostupné z: <https://is.muni.cz/th/g2p4r/>.

Gumka a její ohňové kousky

Petr Ševčík st.

Zatmění slunce

Areál Obnovy, kterému mnozí místní neřeknou jinak než Gumka, byl do šedesátých let výrazně menší než dnes. Zastavěná část končila přibližně před dnešním vjezdem a hlavní brána byla v uličce, kterou se dnes chodí do Hostince Na Gumce. Dnešní komín neexistoval; původní, poloviční, stál nedaleko brány. Jedním z topičů byl Karel Hrazdíra, zvaný též Baldrman, jenž zastával v obci funkci zvoníka. Vedení podniku tehdy usilovalo o jistou svéráznou formu bezodpadové technologie, a tak Karel a další vždy do kotle přikládali

Kanická sopka

Gumka produkovala značné množství gumového odpadu. Na stráni nad továrnou se táhly až k lesu hromady uskladněných pneumatik – některé určené k protektorování, jiné neopravitelné. Technologie opravy začínala ořezáním sjetého vzorku pomocí speciálního soustruhu s kruhovým nožem. Odpadu v podobě dlouhých úzkých pruhů gumy bylo opravdu hodně. Na Bukové v dnešních zahradách mezi dolní a horní novou ulicí se nacházely dva staré již nevyužívané písečňáky (*mělké lomy na písek, viz článek Prapodivná historie kanické cihelny – pozn. red.*). Lidé sem vozili různé harampádí a odpad, Gumka začala zavážet spodní písečňák gumovým odpadem. Protože se to vše dělo v šedesátých letech, přibližně 15 let po kolektivizaci, začal tehdejší aktivní předseda

i řádnou porci gumy ořezané z pneumatik před protektorováním. Vyvalil se vždy oblak černého kouře, slunce zhaslo, den potemněl. Pokud někdo pověsil do běla vyprané prádlo na venkovní šňůru, mohl si být jistý, že si odnese prádlo černé. Podle vzpomínek pamětnic, jejichž zahrada byla hned naproti Gumce, „švestky byly tak mastné, že je museli loupat.“ Stížnosti na hygienu nepomáhaly. Zlepšení přineslo až vybudování nové kotelny v rámci rozšíření závodu po roce 1970.

JZD Koblížek zcelovat lány. Na Bukovou dorazil buldozer, který rozoral zbývající meze a zahrnul i písečňáky. Dodnes se přesně neví, kdo a kdy zapálil gumu, která místy vylézala z hlíny. Každopádně chytla dobře a vznikl podzemní požár, který vydržel hořet zhruba další dva roky. Začal se vytvářet kuželový sopouch, jímž unikal kouř, a občas docházelo i k cyklickému vyvrhování žhavého materiálu do vzduchu. To bylo zvláště efektní v noci – prostě taková malá kanická sopka. Po čase jí došlo palivo. Nicméně někteří stavebníci na Bukové našli i po padesáti letech při zemních pracích zbytky gumového odpadu.

Jak jsme zajeli nový komín

Po poválečném znárodnění kanická továrna přešla v roce 1949 pod národní podnik Obnova, který byl koncem šedesátých let nucený řešit obrovskou potávku po pneumatikách. Důsledkem toho bylo rozšíření areálu Gumky v Kanicích o budovy za dnešním vjezdem do továrny. Byla postavená nová kotelna na mazut a také nový, padesát metrů vysoký komín. V roce 1971 absolvovala parta vrstevníků včetně autora článku v místním Svazarmu (Svazu pro spolupráci s Armádou – pozn. red.) kurz na řídičský průkaz M, tedy na „pincka“, tj. malý motocykl do 50 ccm. Teoretická příprava probíhala v jídelně Obnovy (dnešním Hostinci Na Gumce) a pojí se s ní následující osobní vzpomínka:

*„Jedno podzimní sobotní dopoledne jsme skončili školení o něco dříve a pohled padl na nový komín pyšně se tyčící k olověné obloze. Společně s dnes váženými pány J. P. a L. N. jsme si řekli, že se půjdeme podívat, jak stavba pokračuje. Byla volně přístupná, komín stál v plné kráse a z budoucí kotelny byl hoto-
vový pouze vodorovný kouřovod klenutý z šamotových cihel a zapuštěný částečně do země. Tím kouřovodem jsme jen v mírném předklonu došli až na dno komína. Představte si krásný kruhový prostor o průměru zhruba 3 až 4 m z nových šamotek*

a nahoře, téměř v nekonečnu, svítící jak měsíček, kousek oblohy. Komín má z vnější strany ocelové skoby, které slouží ke šplhání nahoru. A takové skoby byly i zevnitř. Kdo by odolal, tak jsme postupně každý vylezli vnitřkem nahoru bez nebezpečí, že nás někdo nachytá, prožene, a ještě ohlásí na národní výbor. Povím vám, rozhled to byl krásný, umocněný navíc příchutí zakázaného ovoce. Tak jsme stáli uvnitř krásného komína, kde ještě nikdo nezatopil, s otázkou na rtech: „Jaký to má vůbec tah?“ Moc dlouho jsme se nerozhodovali. Na staveništi se vždy najde nějaké dřevo, trochu tépapíru, zbytky palachu (ten se používal jako podklad omítek na stropy). Nanosili jsme do komína pěknou hromádku hořlavín, škrtili sirkou a ono se to rozhořelo! Velmi rychle. Tah to mělo jak uragán, prostě paráda. Vylezli jsme ven a po pár krocích jsme s potěšením pozorovali pramínek kouře stoupající z nového komína. Tak to má být, komín má kouřit! Byli jsme opravdu hrdí. My jsme jako první zatopili v novém kanickém komíně!“

Do týdne bylo staveniště obehnané pletivem s ostnatým drátem. Za ním cenil zuby zuřivý vlčák a na každého kolemjdoucího pouštěl hrůzu. Co kdyby zas chtěl zatopit v komíně...

Včasný zásah kanických hasičů u požáru v Obnově zabránil velkým škodám

Jaroslav Kožnárek

V dubnu 2001 vyjela kanická jednotka k požáru konduktu (dopravníku rozdrcené gumy – pozn. red.) ve firmě Obnova. Kouř byl vidět už z dálky. Výhodou místních hasičů byla jejich dobrá znalost areálu, na kterou se zaměřili při předchozích prohlídkách. Byli na místě první, nasadili proud C a odebírali gumovou drť tak, aby bylo možné uhasit i ohnisko v dopravníku, kde došlo k samovznícení materiálu.

Po příjezdu si velení převzal velitel ze stanice HZS Pozoříce, Jirka Malík. Poslal hasiče z Ochoze, aby vyštírali kanickou jednotku, ti však odmítli se slovy, že „nebudou dřít za profíky“ (převzato z místní kroniky – pozn. redakce).

Včasný zásah místní jednotky vysoce ocenili HZS, obec i vedení firmy Obnova.

Historie kanické cihelny začala více než dvacet let před zahájením výroby prvních výrobků v Gumce (*místní název pro areál Obnovy – pozn. red.*).

Tehdy, ještě daleko za posledním obývaným domem, koupil v roce 1910 František Marvánek se svými společníky pozemky a začal uskutečňovat svůj sen o cihlářské výrobě. Ten se zakládal, jak se píše v Lidových novinách z 20. září 1910, na tom, že „*v místě se nalézají veliká ložiska písku a poblíž ložiska devonského vápence.*“ Cihlářský podnik prezentoval jako ryze český a měl denně vyrábět 5 000 cihel.

Záměr byl pro Františka Marváňka zřejmě příliš finančně náročný. Nebo zjistil, že množství a kvalita písku nejsou takové, jak se původně předpokládalo. A tak v roce 1911 cihelnu koupil podnikatel Josef Guth. V tomtéž roce se z článku z Rovnosti ze dne 28. června dozvídáme, že nová cihelna z neznámých důvodů vyhořela a že „*škoda byla veliká, jest však kryta pojištěním.*“ To zřejmě i panu Guthovi došlo na rozum, že cihelna stojí na špatném místě.

Hlavní aktéři

František Marvánek – syn Fr. Marváňkové (měla ho za svobodna – údajně s jistým Jelínkem, který si ji nevzal proto, že neměla věno), později provdané za Balt. Mazla, políra (*starší název pro vedoucího stavby – pozn. red.*) původem z Jezer. Bydliště Kanice č.p. 66. Marvánek byl zednický mistr. V září 1905 si vzal Hedviku Kříčkovu z Kanic č.p. 10. Ta zemřela už v březnu 1906 na tyfus. Postavil dům č.p. 80 a v něm

Dovětek

František Marvánek a jeho další nevlastní sestra Josefa Mazlová si vzali sourozence Vítkovy. Proдали nemovitosti v Kanicích a všichni se vydali do světa. Usadili se v Argentíně. Tam založili a společně provozovali hotel Moravia, který při svých cestách navštívili Hanzelka se Zikmundem. Jejich potomci tam žijí dodnes.

A jak to dopadlo?

V Lidových novinách z 9. května 1912 se píše:

„ZÁNIK CIHELNY NA BRNĚNSKU.

Před nějakým časem zřízena byla na obvodu obce Kanic továrníkem Guthem a spol. výrobná vápeno-pískovcových cihel. Výrobná však pro četné technické překážky neprosperovala, jak se předem předpokládalo, a později vyhořela. V tomto stavu ponechána byla až do nynějška. Těchto dnů zakoupena byla v exekuční dražbě slečnou Hedvikou Mazlovou za 12.000 kor. Praví se, že výroba cihel se zde nebude provozovati, a že zřízena bude z budovy stolárna, o jejíž zřízení se pokusí interese stojící za kupem.“

dle sčítacích operátů v roce 1910 žil se svou druhou manželkou Helenou, roz. Vítkovou, a dvěma malými dětmi.

Josef Guth – původem z Prahy. V roce 1910 bydlel v Kanicích č.p. 74. Majitel továrny na pískové cihly.

Hedvika Mazlová – dcera Balt. Mazla a Fr. Mazlové (roz. Marváňkové), nevlastní sestra Fr. Marváňka.

A Hedvika Mazlová? Ta nezůstala u stolárny ani u cihelny. Vdala se, novým příjmením byla Komanová, a zařídila si kadeřnictví v Brně-Žabovřeskách.

A stolárna?

Ta byla skutečně časem v Kanicích zřízena a autor k ní připojuje osobní vzpomínku: „Byl jsem v ní jako student pár dní na brigádě. Tehdy patřila pod Školní lesní podnik a mistroval v ní pan Daněk z Bukovinky. Velice dobrý řemeslník. Pracoval pomalu a s rozmyslem, ale zato skoro bez přestávek. Takže u práce i kouřil, aby všechno stihl. Vajgly házel do hromady

hoblin. Všude kolem plno suchého dřeva. Povídám mu: „Pane Daně, to nemáte strach, že to tady od těch vajglů chytne?“ A on, skrblik na slovo, na to: „Házím to tam třicet let, a nechtlo...“ A nechtlo. Zbytky stolárny stojí na konci Kanic, za rozbitým plotem, dodnes.“

Kde stávala kanická cihelna?

Budete se asi divit – ta nešťastná cihelna bývala na parcelách 324/1 a 297/2 na Bukové. Napravo od silnice, kousek před vjezdem do lesa...

Zdroje:

[1] Sčítací operáty, matriky, indikační skici

[2] Osobní rozhovor s Ivanou Pernicovou, Kanice, 15. 10. 2024

[3] Dobové zprávy z tisku

V dubnovém čísle Kanických listů (1/2024) vyšla výzva s nabídkou na vytvoření uceleného seznamu podnikatelů a živnostníků z Kanic, včetně jejich medailonků. Tento přehled firem a podnikatelů nabídne občanům aktuální informace o podnikatelských aktivitách v Kanicích, a také podpoří rozvoj sousedských vztahů. Toto číslo přináší prvních 16 subjektů s kontaktními údaji, popisem činností a nabídkou služeb. Jelikož v obci působí více firem, výzva pokračuje – další podnikatelé z Kanic, pokud mají zájem o zařazení do přehledu, se mohou hlásit na redakční e-mail redakce@obeckanice.eu. Doplněný seznam bude zveřejněný v příštím čísle a později poslouží jako základ pro databázi podnikatelů na webových stránkách obce.

Karel Rys	vývoj software, správa počítačových sítí	– pomoc s počítačovými problémy (diagnostika problémů, návrh řešení)	Kanice 215 Tel: 604 846 436 karel@rysovo.cz www.sadovnicka-projekce.cz
Jiří Jeřábek Jeřábek telekomunikace s.r.o.	kamerové a zabezpečovací systémy	– instalace a servis systémů – kamerových (CCTV), zabezpečovacích (PZTS), elektronických vstupních (EVS) – strukturovaná kabeláž (SKS), telekomunikační montáže	Kanice 216 Tel: 602 535 785 jerabek.jiri@jertel.cz www.jertel.cz www.jertelalarm.cz
Tomáš Kroupa	obchod s chovatelskými potřebami	– krmivo pro domácí i hospodářská zvířata – chovatelské vybavení, veterinární diety, poradenství	Kanice 307 Tel: 773 744 927 kroupa.sarka@gmail.com www.vase-krmivo.cz
Karel Hynšt	realitní služby	– zprostředkování prodeje bytů, rodinných domů, chat a pozemků – bezpečný prodej nemovitostí za maximální možnou cenu, odhad a pronájem nemovitostí	Kanice 168 Tel: 604 533 466 karel.hynst@re-max.cz www.realityAdamov.cz
Bc. Kateřina Opletalová	navrhování a realizace zahrad	– návrhy zahrad (v programu / ručně) – konzultace, realizace zahrad, následná údržba	Kanice 72 Tel: 603 770 818 opletalovazahrady@seznam.cz
Hostinec Na Gumce	restaurace	– provoz restaurace, příprava a rozvoz obědů	Kanice 104 Tel: 702 563 268, hostinecnagumce@seznam.cz www.hostinecnagumce.cz
Marek Kříčka	úpravy zahrad	– zahradní činnost, závlahové systémy, rizikové kácení, údržba pozemků, oplocení pozemků	Kanice 104 Tel: 602 178 460 marekkricka@seznam.cz www.zahrady-upravy.cz

TS-Hydro s.r.o.	internetové sítě	– optické, metalické i Wifi připojení k internetu, kamerové systémy	Kanice 273 Tel: 607 963 901 internet@tshydro.net www.tshydro.net
Petr Mazánek	Coffee Banditos	– pražírna výběrové kávy	Kanice 146 Tel: 725 392 137 obchod@coffeebanditos.cz www.coffeebanditos.cz
Zdeněk Iran	zednické práce	– zednické práce, zámkové dlažby, sádkartonové konstrukce, pokládky podlah a jiné	Kanice 133 Tel: 773 152 663 iranz@seznam.cz
Ing. Jiří Janota JOK, a. s.	stavební práce – střechy	– opravy střech, výměny střešních krytin, klempířské práce	Tel: 724 850 997 info@jok.cz www.jok.cz
Ing. Miroslava Sekaninová	finanční poradenství	– financování bydlení, investování, zajištění budoucnosti dětí, zajištění na penzi – životní a úrazové pojištění, neživotní pojištění (nemovitosti, firmy, auta, cestování), povinné ručení	Kanice 348 Tel: 604 754 765 m.sekaninova@datalife.cz
Hana Rybková	realitní služby	– obchodník s nemovitostmi, investice do nemovitostí – neveřejné zakázky – prodej, nákup, pronájem, finanční investice a poradenství	Kanice 243 Tel. 777 769 425 rybkova@diamantreal.cz www.diamantreal.cz
Mgr. Martin Joja	grafický design	– služby v oblasti grafického designu, včetně navrhování log, vizitek, plakátů, webových stránek, ilustrací – příspěvky na sociální sítě, editace videa, design značky a další vizuální materiály	Kanice 380 Tel: 732 976 363 martinjoja1@gmail.com martinjoja1.myportfolio.com
Jana Švehlová	půjčovna nářadí, truhlářství	– půjčujeme nářadí pro dům i zahradu – vyrábíme pergoly, přístřešky, zahradní nábytek, dřevěné ploty, stoly, židle, poličky, postele ze dřeva	Kanice 144 Tel: 777 563 581, 777 029 366 woodkanice@seznam.cz www.naradi-kanice.cz
Tereza Pozorská	Šneček – hlídání dětí	– hlídání dětí v domácím prostředí, večerní a noční hlídání ve vaší domácnosti dle domluvy – zajištění zvyklosti a denního režimu dítěte, individuální přístup	Kanice 295 Tel: 608 404 033 pozorska.tereza@seznam.cz www.snecek-kanice.cz

Naše škola není velká, ale slavíme úspěchy, které jistě stojí za pochlibení. V okrese Brno-venkov je 121 škol, některé jsou počtem žáků s tou naší nesrovnatelné. Přesto jsme dokázali obsadit první místa v několika okresních olympiádách a o tuto radost bychom se rádi podělili.

Okresní kolo v konverzační soutěži v AJ jsme opět vyhráli!

V loňském roce jsme se díky Benjaminu Prokešovi umístili v okresním kole konverzační soutěže v AJ na 1. místě, v krajském kole jsme byli sedmí.

Letos jsme úspěch zopakovali a v tabulce opět svítí ZŠ Kanice na 1. místě v okresním kole! Jediné, co nás mrzí, je skutečnost, že pro kategorii I.A se krajské kolo nekoná.

Vedeme si skvěle i v tabulkách, pro příklad můžete na grafu níže vidět celorepublikové umístění naší ZŠ ve SCIO testu z českého jazyka, kde jsme se s průměrným percentilem 61 umístili mezi 20 % nejlepších základních škol.

V turnaji deskových her jsme okresní kolo taktéž vyhráli a postoupili jsme do krajského kola!

A hádejte co, my jsme byli první i v kole krajském! Vzhledem k tomu, že je v Jihomoravském kraji 495 základních škol, je tento úspěch obrovský.

Krajské kolo v přespolním běhu,

Brno – Lužánky 2. října 2024

Ve čtvrtek 2. října jsme se s týmem odvážných běžců ze 7. a 8. ročníků ze ZŠ Kanice vydali dobýt krajské kolo přespolního běhu na 1500 metrů, které se konalo v brněnských Lužánkách. Do krajského kola jsme postoupili jako vítězové okresního kola za Brno-venkov. Konkurence byla drsná – velké městské školy z Brna, Břeclavi, Hodonína a Vyškova, takže vyšší soupeři a delší kroky, široké lokty a delší rozhled. Ale naše odhodlání, týmový duch a hladina cukru v krvi byly neotřesitelné!

Po pohodové cestě vlakem, autobusem a brněnskou MHD (na cestách jsme využili snad všech druhů do-

pravy kromě raketoplánu) jsme dorazili na místo, připraveni na závod. Ačkoliv jsme nakonec skončili jen jedno místo pod stupni vítězů (kdyby jich bylo šest), rozhodně to nebyl důvod ke smutku! Kluci předvedli statečné výkony! Největšího úspěchu dosáhl Mikuláš Drábek, který se umístil 23. z 40 běžců v kategorii – gratulace, Miky!

I když výsledkově to nebyl náš den, nálada zůstala skvělá a my si užili spoustu legrace. Děkujeme Mikuláši Drábkovi, Mikuláši Obrdlíkovi, Josefovi Kulheimovi, Petrovi Hermanovi, Albertovi Rakšány a Honzovi Beranovi, kteří tvořili skvělý tým a navzájem se podporovali. Ukázali jsme, že i když nejsme z velkého města, dokážeme zabojovat, a hlavně si to užít!

Hned na začátku října se nám podařila i další skvělá vítězství, tentokrát v **Želešické růži**. **Gratulujeme vítězům!**

1. místo družstev hoši 6.–7. třída: Mikuláš Drábek, Mikuláš Obrdlík, Josef Kulheim, Jan Beran.

1. místo dívky 8. a 9. ročník: Gita Obenrauchová

3. místo hoši 6. a 7. třída: Mikuláš Drábek

Jsme také pyšní na naši žákyni Veroniku Kocourkovou, která se ve svých 13 letech stala **vicemistryní Evropy ve sjezdu na kole v terénu**. Vlajka byla, hymna hrála.

Toto jsou její pocity před závodem ve Švýcarsku:

Krásné slunečné nedělní dopoledne ve slovenských horách. Alpy, Tatry, to je snad fuk. Pofukuje větřík a všude vládne závodní nervozita, ale já mám pohodičku a občas kouknu i na Instagram.

Oblékám si všechny chrániče, boty a závodní výherní dres. „Čuch, čuch, co to tu smrdí?“ Aha, to bude ono, můj dres.

Úlek...nestihnu to. Startuji za dvacet minut. Kde mám kolo?! Hlavně, že jsem koukala na Instagram. Šup, šup rychle na lanovku, jede to strašně pomalu, asi to fakt nestihnu. Dojdu na start a všechny soupeřky už jsou nachystané, rozcvičené a já nic. 3...2...1...start, a teď už se jen soustředím na jízdu.

Stojím na stupních vítězů, na krku se mi houpe medaile a nad hlavou držím pohár. Příště si musím dávat větší pozor na čas.

Kromě získávání úspěchů se máme výborně i všichni ve škole během celého školního roku. Všechny akce si lze prohlédnout na Facebooku a Instagramu.

Stránky: www.zskanice.cz

Instagram: @zskanice

Facebook: ZŠ Kanice

Na tradičním **jarním vystoupení** rodiče i veřejnost zjistili, jak jsou naši žáci šikovní. Byly písně, tance, ale i sportovní výstupy, vtipné scénky a všichni se výborně bavili.

Za zmínku stojí jistě **první školní ples**, který byl opravdu famózní. Přípravovali jsme jej několik měsíců, ale úspěch byl HUGE... Osmáci a deváťáci předvedli nádhernou polonézu a různá vystoupení a nechyběl ani prostor pro volnou zábavu. Tolik po-

spolitosti a přátelství, co mohli dospělí účastníci plesu vidět, je dojalo a vedlo k mnoha velmi pozitivním reakcím třeba i na sociálních sítích. V tomto školním roce je již spousta akcí za námi – adaptační kurzy a teambuildingy, dopravní výchova,

přírodovědné exkurze. Nejočekávanější akcí je však chystaný zájezd do Anglie pro žáky osmého a devátého ročníku. Pojede nás 47 a čeká nás spousta zajímavých míst, ale také výuka s rodilými mluvčími, pobyt v rodinách a samozřejmě Londýn.

Na závěr školního příspěvku se ohlédneme za prázdninami očima osmáků:

Setkání se žralokem

Jiří Švehla

V létě jsem letěl s rodiči na dovolenou do Řecka. Po příjezdu na hotel nám oznámili, že budeme ubytováni v odpoledních hodinách. Převlékli jsme se do plavek a vydali jsme se koupat do moře. Začal jsem si užívat slané vody, na kterou jsem se těšil. Najednou jsem si všiml červené skvrny ve vodě. Byla to krev. Nějakého pána kousl žralok do nohy. Najednou všichni začali utíkat z vody a nastala panika. Pláž zavřeli a všichni jsme se vrátili do hotelu. Druhý den táta půjčil auto. Jeli jsme se koupat na opačnou část

ostrova. Nasadil jsem si na obličej šnorchl a šel jsem šnorchlovat.

Z ničeho nic kolem mě plaval velký bílý žralok. Otřel se mi o paty. Strachy jsem celý ztuhl a ani jsem nedýchal. Žralok ještě chvíli kolem mě kroužil, ale nakonec odplul neznámo kam. Mně v tu chvíli spadl kámen ze srdce.

Po zbytek dovolené se už žralok neobjevil a my jsme si to pořádně užili. I když příběh se žralokem jsem si vymyslel :).

Záhada zapomenutých pasů, dobrodružství na poslední chvíli

Veronika Prachařová

„Ajééé,“ vykřikla zděšeným hlasem maminka, když se přehrabovala ve své nové kabelce. Všichni jsme se zvedli a cítili suchost na jazyku. „Co se děje?“ opatrným hlasem se zeptal tatínek. „Nemáme pasy!“ vyhrkla ze sebe maminka. „Co budeme dělat?!“ nevádně jsem řekla, ale zůstala jsem bez odpovědi. Maminka mi vytrhla bleskovou rychlostí kufr z ruky, a přitom na celé letišťe křičela: „To není možné!“ Věci létaly vzduchem sem a tam. Ale pasy nikde. Táta se snažil mámu uklidnit, ovšem moc se mu to nedařilo. „Určitě je máme,“ uklidňoval ji tatínek. „Všichni se podívejte do batohu,“ dodal, aby maminku opravdu přesvědčil. Panika začala víc a víc stoupat. Už jsme

byli přesvědčení, že dneska nikam neodletíme. „Kde jste je viděli naposled?“ otázal se můj bratr. Tatínek si náhle vzpomněl, kulišácky se zasmál a sáhl do kapsy od košile. „Tady jsou,“ nadšením zvolal, „přece jsem je dal do kapsy.“

Rodina si s úlevou oddechla a nad celou situací se zasmála. „Tatínku, ty jsi náš detektiv,“ vítězně jsem sdělila. Maminka zakroutila hlavou a s úsměvem dodala: „To jsi nám mohl říct dřív, že je máš celou dobu u sebe.“

Po všem zmatku a dobrodružství jsme si dovolenou přece jen užili.

Nuda o prázdninách

Ela Matejovičová

Konečně začaly prázdniny a já jsem s napětím čekala, co se bude dít. Můj bratr Jakub a táta odjeli na soustředění s judem. Nejmladší brácha měl jet taky, ale onemocněl. Mohla jsem jet místo něj, ale já se rozhodla zůstat doma. Mám ráda klid a pohodu, hlavně když mě Jakub neotravuje. Jenže, když se vrátili domů, nastal chaos. Mamka odjela na tři dny na jógový pobyt, a vše se otočilo vzhůru nohama. Díky horku se k nám domů nastěhovali mra- venci, vzápětí jsme odolávali náletům komárů a aby toho nebylo málo, utekl nám pes. Prostě pecka! Zou- fale jsem si přála zase se chvíli nudit. Táta na to neměl nervy, tak jezdil každý večer pomáhat kamarádovi do autoservisu. Do toho zmatku

ztratil peněženku i s řidičským průkazem. Naše dovolená v Chorvatsku byla v ohrožení. Pokud neodjedeme teď, neodjedeme vůbec. Táta je paličák. Rozhodl jako vždy za všechny – jedeme teď, nebo nikdy! Mámu málem kleplo, protože táta řídil celou cestu bez řidičáku. Mně už to bylo všechno úplně jedno. Hlavně, že jsme šťastně dojeli do kempu. A já se zase chvíli mohla nudit. Jsem vážně zvědavá, co nás čeká příští prázdniny.

Novodobé hody v Kanicích se pořádají pravidelně od roku 1992, a to vždy každý sudý rok. Možná se ptáte, proč nejsou každoročně...?

Je to totiž docela složitá akce, které předchází mnoho příprav. Například hudba a kroje se zamlouvají minimálně rok dopředu. Přípravy většinou startujeme koncem zimy, kdy svoláme radu, která odsouhlasí datum první nácvičné. Tě předchází roznos náborových letáčků a plakátů a často nějaká kulturní akce, kde se stárci mohou zapsat. Letos to byl březnový cimbál, při kterém se přišlo zapsat přes 50 stárků. Tehdy jsem začala tušit problém s chybějícími dospěláckými kroji, protože zmluveno jsme jich měli jen 24. O týden později na první nácvičné už bylo stárků přes 70! A za 14 dní jsme se blížili k devadesátce. Kroje jsme sháněli po všech čertech a naštěstí jsme byli úspěšní. Toto se týkalo jen dospěláckých krojů, pro děti máme kroje vlastní, a to díky největší hodové srdcařce paní Matuškové, která je v předešlých letech sama ušila, a každoročně došívá další. Všechny je chystá a od malých stárků vybírá a ukládá zpět. Jak dlouho to vše trvá vyprat, nažehlit, naškrobit... To radši nechci ani vědět. Do kroje se nakonec obléklo 116 lidí, včetně dětí. Toto číslo jednoznačně posouvá letošní hody na vrchol v počtu stárku, jak v Kanicích, tak i v širokém okolí.

Od konce března jsme se scházeli každou neděli na zkoušku moravské besedy. Čím víc se ale termín hodů blížil, tím víc bylo práce. Museli jsme sehnat máju a májky, půjčit párty stany, stoly a ráhna. Poprosili jsme pana Vaňka, aby nám máju jako vždy

precizně postavil. Dál jsme sháněli hodové víno, rozmarýny, věnec, plakáty a mnoho dalšího. Na jednoho toho je opravdu hodně. Na druhou stranu jsou v tomto hody výjimečné – tolik práce a příprav, ale VŽDY se najdou nadšenci, kteří jsou ochotni pomoci. Nemálo práce mají i na obecním úřadě, kde nám zajišťují možnou i nemožnou pomoc, ale hlavně finanční podporu a dary od sponzorů, bez kterých by to nešlo. Jen ty zmíněné kroje letos stály 150 000 Kč.

Samotný hodový den už je vlastně brnkačka, vše je nachystané, hřiště nazdobené, uklizené, mája stojí... Zkazít to může jen počasí. Letos to během noci bylo krušné a v šíleném lijáku jsme lítali po hřišti a zachraňovali, co se dalo. Kluci drželi stany, stoly se složily na zem, a všichni se jen modlili, aby to přežila mája a chlapi, kteří na hřišti stáli po kotníky ve vodě. Naštěstí tahle katastrofa dopadla dobře a už od rána běhali po areálu další doradci s ponornými čerpadly a vysoušeli hřiště. Tím nám hody v podstatě zachránili. Mája přežila a dopoledne se vše dochystalo. Nad námi se smílovali všichni svatí, přestalo pršet a hody, hody to byly, panečku, jak víno. Nevím, zda je to patrné z fotek, ale když šel kolem školy ten mega průvod, nebyla jsem zdaleka sama, kdo zatlačoval slzy dojetí...

A kdy to vypukne příště? Zatím počítáme s termínem 20. června 2026, tak snad se tam uvidíme :)

Divoký západ v Camptownu: kanické děti na letním táboře

Hana Pluhařová

Na konci července se malí i velcí kovbojové a kovbojky z Kanic vydali na nezapomenutelnou cestu na Divoký západ. Nejprve si vyměnili své pracovní knížky za originální dolary Divokého západu a dobrodružství mohlo začít.

Celých deset dní v tábořišti u řeky Oslavy patřilo divokým hrám, napětí a pořádné porci zábavy. Děti byly rozděleny do čtyř kovbojských band, které mezi sebou soupeřily v různých úkolech. Po seznamovacích hrách si každá banda vyrobila vlastní klobouky, šátky a hlavně koně, na kterých ti nejlepší kovbojové

později svedli vzrušující derby, kde šlo o každou vteřinu! Táborové městečko Camptown ožilo nejen hrami, ale i vařením po kovbojsku. Děti si uvařily své vlastní Tex-Menu a nechybělo ani slavné bramborové Grand Prix. A zatímco mladší děti plavily své koně v řece, starší kovbojové se vydali na tajemnou výpravu mimo tábor pouze s mapou a instrukcemi. Nikdo netušil, jaké překvapení je na cestě čeká...

Táborové večery patřily táborovým písním ale i tanci, který děti pilně nacvičovaly na velké závěrečné vystoupení pro rodiče.

Kanické kácení máje 2024: úspěšné a veselé až do rána

Hana Pluhařová

V sobotu 24. srpna se v areálu ZŠ Kanice konalo tradiční kácení máje. Letos se nám májka podvolila hned na první pokus – pila zajela do dřeva jako nůž do másla a za pár chvil se májka snesla k zemi. Sešlo se nás opravdu hodně, a to nejen místních. O skvělou

atmosféru se postarala živá kapela, která nám hrála k tanci až do ranních hodin.

Takže nezbývá než poděkovat všem, kteří se na organizaci podíleli, a těšit se na další hody. Protože v Kanicích to prostě umíme!

Zažít Kanice jinak

Hana Pluhařová

V sobotu 21. září jsme se již popáté potkávali se sousedy v rámci oblíbeného sousedského festivalu. Byla to opět veselá a příjemná slavnost, kterou ještě vylepšilo slunečné počasí.

Již tradičně byl na všech stanovištích pestrý program. Na Padělkách se uskutečnil například zahrádkářský bazar, šnečí dílna, výstava minerálů a kanických želv. Mohli jsme také nahlédnout do hasičské zbrojnice a seznámit se s technikou místních dobrovolných hasičů. V prostorách obecního domu na návsi byla k dispozici výstava o historii Kanic, foto-report z letošních hodů. Proběhla zde i přednáška

o Svatojakubské pouti. Na přilehlé zahradě jsme si mohli nabídnout kávu nebo párek v rohlíku. A na Bukové, kde nechyběla ani tradiční pálenková degustace, jsme vyráběli dřevěné podnosy.

Na všech stanovištích jsme ochutnali různé laskominy a na zapití se k tomu čepovalo pivo, limo i prosecco. Nechyběla ani živá i reprodukováná hudba. Se všemi organizátory věříme, že jste si to i s dětmi užili. Za rok se můžete se svou aktivitou přidat i vy, tak jako se letos rozhodl představit soused Petr svou sbírku historických hornických lamp.

Pavel Kosatík besedoval v Kanicích: Masaryk, Seifert a další významné osobnosti naší historie

Hana Pluhařová

Ve středu 23. října se v aule Základní školy Kanice uskutečnila beseda s významným českým spisovatelem, scénáristou a publicistou Pavlem Kosatíkem. Autor, známý svými knihami o české historii a osobnostech, přilákal mnoho posluchačů z řad veřejnosti. Tématem setkání byla jeho dosavadní tvorba, ale i chystaná kniha o Jaroslavu Seifertovi.

Masaryk – prezident, filozof a otec národa

Významnou část besedy věnoval Kosatík osobnosti Tomáše Garrigua Masaryka, kterému se ve své tvorbě často věnuje. Zvláštní pozornost patřila Masarykově vzdělávání a jeho působení na univerzitě, kde se formovaly jeho klíčové myšlenky. „Masaryk byl nejen prezidentem a jedním ze zakladatelů Československa, ale i učitelem. Jeho myšlenky o demokracii, svobodě a lidské důstojnosti jsou stále aktuální a inspirativní,“ uvedl Kosatík. Masaryk byl nejen vzorem politickým, ale i morálním – jeho odvaha a zásadovost by mohly být inspirací i dnes.

Jaroslav Seifert – nový projekt Pavla Kosatíka

Druhá část besedy směřovala k připravované knize o básníku a nositeli Nobelovy ceny za literaturu Jaroslavu Seifertovi. „Seifert nebyl jen básníkem, byl také svědkem i kritikem své doby. Jeho dílo je i dnes aktuální a jeho postřehy o svobodě a pravdě mají co říct i dnešnímu čtenáři,“ podotkl Kosatík.

Autogramiáda na závěr

Beseda byla zakončena autogramiádou. Návštěvníci si tak mohli nechat podepsat Kosatíkovy knihy, mezi nimiž byly známé tituly jako *České století* či *Jan Masaryk: Pravdivý příběh*, ale i zcela nová v den besedy vydaná publikace o židovských podnikatelích *Podnikání pod Davidovou hvězdou*, kterou si bylo možné zakoupit přímo na místě.

Pavlu Kosatíkovi se tak podařilo posluchačům přiblížit vybrané osobnosti a klíčové momenty české moderní historie. Ohlasy účastníků byly velmi pozitivní, a to nejen díky zajímavým tématům, ale i přátelské atmosféře, která celou besedu provázela.

A co na to Pavel Kosatík? To víme z osobní korespondence K. Horáčka:

„(...) za mě se to u vás povedlo (...), zdálo se mi, že i lidi to bavilo, usmívali se, to je vždycky dobré znamení. Ať se Ti a vám daří, a ještě jednou za všechno moc děkuju.“

My také moc děkujeme a na dálku gratulujeme k udělení medaile Za zásluhy 1. stupně v oblasti kultury a umění, kterou pan Kosatík obdržel od pana prezidenta jen pár dní po besedě v Kanicích.

Hospůdka ve Zvoničce ožila dýněmi a tvořením

Hana Pluhařová

V neděli 13. října se v Hospůdce ve Zvoničce konala oblíbená akce Dýňování, která přilákala spoustu dětí i rodičů. Největším lákadlem byla možnost vyřezat si vlastní dýni. Uvnitř Zvoničky byly tvořivé dílničky, kde děti malovaly dýně nebo vyráběly klobouky a smrtky z vatových tyčinek. Zájem o malování na obličej byl tak velký, že se u stánku tvořily malé fronty.

Pro unavené tvořitele bylo připraveno chutné občerstvení. Podávala se lahodná dýňová polévka, káva a další dobroty. To vše jen dokreslovalo pohodovou atmosféru slunečného podzimního odpoledne.

Lampionový průvod a pálení Masarykovy vatry v Kanicích

Hana Pluhařová

V sobotu 26. října se Kanice rozzářily lampionovým průvodem a plameny Masarykovy vatry. Tradiční podzimní večer připravený kanickými hasiči přilákal mnoho místních obyvatel.

Program již tradičně začal u obecního úřadu, kde vystoupila paní Blanka Kalivodová, která připomněla význam a odkaz Tomáše Garrigua Masaryka. Poté se průvod s lampiony vydal ke starému hřišti na Bukové. V 19:00 se zde rozhořela Masarykova vatra, která navodila tu pravou podzimní atmosféru. Všichni pří-

tomní si vylechli československou hymnu, po které následoval proslov pana Jaroslava Kožnářka, který připomněl původ a historii tradiční vatry.

Nechybělo ani občerstvení v podobě špekáčků a teplých nápojů. Ti, kdo si přinesli vlastní kelímek na čaj nebo svařák, podpořili ekologický rozměr akce. Děkujeme všem, kteří přišli a vytvořili nezapomenutelný večer plný světla, tepla a dobré nálady!

Setkávání seniorů v Kanicích: Přijďte si popovídat v úterý

Hana Pluhařová

Obec Kanice zve všechny seniory na pravidelná setkávání, která se konají každé úterý od 14:00 do 16:00 ve společenské místnosti obecního úřadu. Senioři se zde mohou potkat, popovídat si a strávit čas v přátelské atmosféře. Přihlašování není nutné,

stačí jen přijít. Obec chce tímto krokem podpořit vzájemné vztahy mezi seniory a přispět k jejich pohodě a radosti.

Byli a jsou mezi námi vzácní lidé, kteří dokáží kromě svého povolání dosáhnout výjimečných úspěchů i tam, kde bychom to od nich nečekali. Díky současným médiím se o nich dozvídáme a můžeme se inspirovat. V minulosti jsme se o takových lidech často ani nedozvěděli, pokud byl tiší a nenápadní. Mezi takové patřil i židenický občan, dělník z kabelovky, pan Antonín Kříž (1916–1983).

Zájem o historii byl dlouhodobou součástí jeho života a jeho nálezový materiál je dodnes uložený v Moravském zemském muzeu v Brně.

V roce 1964 je Křížovi 48 let a stoupá do kopce na ostrožinu, která ho bude přitahovat až do konce života. Těžká dřina na suťové homoli prorostlé kořeny ho neodradí, a nakonec přináší kýžený výsledek: nalezené mince, keramika i 50 cm kamenná koule z obléhacího praku, to vše potvrzuje existenci i zánik hradu Obřany. Už v roce 1966 si Kříže všímá tisk. Badatel pracuje na hradě kdykoliv mu to čas dovolí, vše si pečlivě zapisuje, fotí a nálezy pak odevzdává

muzeu. Práce na hradě pokračují a v 70. letech na něj navazují i mladí profesionálové L. Konečný a J. Merta. Především díky nim známe část Křížovy pozůstalosti a jeho pracovitý, neokázalý charakter, který přinesl hradu Obřany uznání i mezi profesionály.

Kříž na hradě pracuje až do roku 1982, kdy vážně onemocní a o rok později umírá. Jeho plány na zpevnění a zakonzervování hradu pro budoucí generace se bohužel nenaplní. Pokud se chcete setkat s Křížovými nálezy a dozvědět se více o historii hradu Obřany, navštivte výstavu, která se chystá v lednu 2025 v obecním sále v Bílovicích n. S.

Spolek Živá tradice pro Bílovice
Vás zve na souhrnnou výstavu

Hrad pánů z Obřan

Výstava se bude konat v termínu 13.–26.1. 2025
v sále kulturního domu v Bílovicích nad Svitavou.

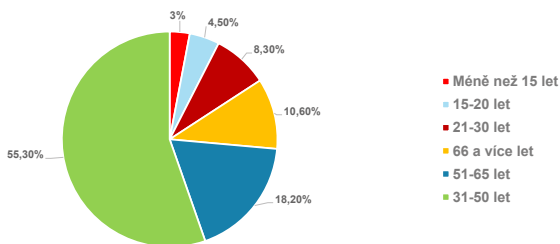

Antonín Kříž

* 5. 3. 1916 – † 9. 9. 1983

O programu familyfriendlycommunity (FFC) koordinovaném Jihomoravským krajem jsme vás informovali již počátkem roku 2024. Obec Kanice se do programu zapojila, aby mohla lépe reagovat na skutečné aktuální potřeby všech skupin obyvatel. Pracovní skupina FFC, kterou tvoří 14 zástupců různých profesí a životních fází, se na svých setkáních zaměřila na mapování současného stavu služeb a aktivit podporujících prarodinný život v Kanicích.

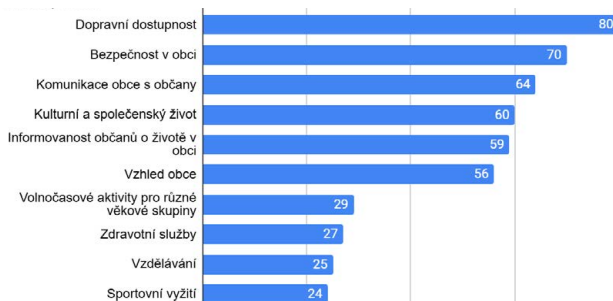
obr. 1 Respondenti ankety dle věku

Dalším krokem bylo zjištění názorů a potřeb vás občanů a vašich blízkých. Proto proběhlo mezi 17. červnem a 7. červencem 2024 dotazníkové šetření formou ankety „Jak se v Kanicích žije?“. Vyhodnocení výsledků bylo veřejnosti představeno v rámci sousedských slavností Zažít kanice jinak (21. září 2024), naleznete je rovněž na webových stránkách obce (<https://obeckanice.eu/family-friendly-community>). Ráda bych tímto poděkovala všem, kdo se ankety zúčastnili.

V online i papírové podobě se sešlo celkem 134 odpovědí, což v dosavadním trvání programu představuje dobrý výsledek. Svůj dotazník vyplnilo 68 žen a 66 mužů. Nejhojněji zastoupenou věkovou skupinou byli lidé mezi 31 a 50 lety, následováni těmi ve věku 51 až 65 let a respondenty ve věku 66 let a více. (obr. 1)

obr. 2 Přednosti naší obce

Zajímalo nás, co vy, občané Kanic, hodnotíte jako přednosti naší obce. Kromě předpokládané dobré dopravní dostupnosti se na předních příčkách umístily bezpečnost v obci, komunikace obce s občany a kulturní a společenský život, následované informovaností občanů o životě v obci a vzhledem obce. (obr. 2)

A jaké oblasti podle vás vyžadují nejvíce pozornosti? Anketní otázka nabídla sedm okruhů, ke kterým se mohli respondenti vyjadřovat: 1. nabídka volnočasových aktivit, 2. dopravní dostupnost, 3. kulturní a společenský život, 4. vzhled obce, 5. bezpečnost v obci, 6. sportovní vyžití, 7. komunikace obce s občany. Ani zde nebylo nejhojněji zmiňované téma potřeby komunitního prostoru překvapením. Jsme si vědomi, že v obci dlouhodobě chybí místo, které by umožňovalo setkávání občanů. V kategorii dopravní dostupnosti byla častěji zastoupena poptávka na propojení cyk-

lostezek v okolí. V současné době se toto téma řeší na úrovni Dobrovolného svazku obcí Časnýř, jehož členem je i naše obec, a projekt se nachází ve fázi přípravy projektové dokumentace. Na níže vloženém obrázku se sami přesvědčte, které oblasti vás pálí nejvíce.

(obr. 3)

Účastníci dotazníkového šetření dostali prostor volně se vyjádřit v komentářích ke každé oblasti našeho zájmu. Podnětů a poznámek se sešlo opravdu mnoho, celkem 68 komentářů. Některé z nich byly pochvalné, jiné kritické až velmi kritické. Všechny je přijímáme s pokorou a děkujeme za vyjádření názoru. Ať už byla cílem kritiky obec, škola nebo soukromý subjekt, všichni bychom měli takto vyjádřené názory vnímat jako podnět ke zlepšení nebo, je-li tomu jinak, ke snaze přesvědčit veřejnost o skutečném stavu věcí. Některé komentáře možná pramení z nedostatečné informovanosti – např. poptávka po sociálních sítích obce – svůj prostor na Facebooku i na Instagramu máme již od 1. května 2023 (Facebook: KAN I CE, Instagram: kan_i_ce). Objevil se také požadavek na instalaci laviček. Za poslední rok a půl bylo v různých lokalitách naší obce rozmístěno téměř 15 nových laviček. Požadavek na sjednocení obecního mobiliáře byl v minulém roce snad naplněn barevným a stylovým upravením autobusových zastávek a již zmíněných laviček a sedacích souprav. Některé podněty, jako např. poptávka po výstavbě chodníku k autobusové zastávce u křižovatky směrem k Ochozi u B., však žádné jednoduché a rychlé řešení nemají. Výstavbu chodníku ztěžuje fakt, že pozemky, po kterých by chodník vedl, nejsou v majetku obce.

Budeme proto alespoň žádat o schválení označení daného úseku krajské komunikace dopravním značením upozorňujícím na zvýšený pohyb chodců.

Pracovní skupina FFC výsledky dotazníkového šetření důkladně prostudovala a shodla se na pěti cílech, které byly 14. října 2024 předneseny zastupitelstvu obce. To se jejich schválením formálně zavázalo, že v následujících třech letech začne dané cíle řešit. Pět cílů, které vzešly z letošní ankety „Jak se v Kanicích žije?“, dotazníkového šetření Výboru pro rozvoj a digitalizaci z podzimu 2023 a z diskuse a posouzení pracovní skupiny FFC, je následujících:

1. **Potřeba komunitního centra, prostoru k mezigeneračnímu setkávání;**
2. **Zlepšení vzhledu návsi;**
3. **Bezpečné přecházení u ZŠ a na návsi;**
4. **Zlepšení gastronomických služeb v obci;**
5. **Besedy pro různé generace.**

Pro vedení obce byla účast na auditu FFC velmi důležitá a přínosná. Výsledky průzkumu veřejného mínění i diskusí pracovní skupiny FFC ukázaly, že vize obce se většinou shodují se skutečnými potřebami obyvatel naší obce. Posledním krokem v celém programu bude posouzení naší celoroční práce hodnotitelem a, jak pevně věříme, získání certifikátu „Audit familyfriendlycommunity“ na jaře 2025.

Ráda bych znovu poděkovala všem, kteří se zapojili do dotazníkového šetření a poskytli tak cenné podněty a názory. Pracovní skupině FFC děkuji za veškerý čas a energii, které projektu věnovali!

obr. 3 **V čem by se Kanice mohly zlepšit?**

Příběh o lásce a obětech Vánoc

Václav Trmač

Vánoce se nám pomalu blíží. Už v listopadu na nás útočí informace o tom, kolik tisíc korun průměrná rodina utratí za dárky. Mnozí z nás se zbytečně stresují, zda mají ty správné dárky a jestli jich není málo. Ať tak či onak, měli bychom zapřemýšlet nad tím, k čemu je slavení Vánoc vlastně dobré. Stala se z nich komerční záležitost. Nemám na mysli snahu o co největší tržby v obchodech; jde mi o to, že někdy obchodujeme se svými nejbližšími. Zaplatíme dárkem a získáme klid svědomí, když se o pár dní později nebudeme ani k těm nejbližším chovat vlídně a pozorně.

Americký humorista O. Henry popisuje, jak tajemství Vánoc objevili dva mladí manželé. Ona měla krásné dlouhé vlasy a on zlaté kapesní hodinky, které se v rodině dědily z generace na generaci. Když šli kolem zlatnictví, vždy se na chvíli zastavili. Ona se zalíbením hleděla na krásnou sponu, kterou by si ráda sepjala a ozdobilas vlasy, on se díval na řetízek, který by se hodil k památným hodinkám. Nemohli si ty věci

koupit, protože na ně neměli peníze. Pak přišly Vánoce. Žena od rána chodila se šátkem na hlavě, muž se tajně usmíval. Pod stromečkem našel každý jeden dárek. Žena vysněnou sponu do vlasů a muž řetízek k hodinkám. Žena si sundala šátek – její krásné vlasy byly pryč; nechala si je ostříhat a koupila za ně dárek. Manžel ukázal prázdnou kapsu. Prodal hodinky, aby za ně mohl koupit manželce sponu. Z čistě materiálního hlediska byly oba dárky zbytečné, přesto to však pro ně byly ty nejkrásnější Vánoce. Dárky byly zhmotněním toho, co k sobě opravdu cítili.

Jádrem Vánoc je starý příběh o malém dítěti, skrze které Bůh přišel na tento svět do těch nejubožejších poměrů, aby ukázal, že On se nevyhýbá nikomu – od těch nejchudších až po tři krále. Jménem farnosti vám přejeme, abyste zažili podobně láskyplné Vánoce jako pár v povídce O. Henryho.

(zkrátil P. Ševčík)

Sport v obci

Podzimní sportovní sezóna v Kanicích

Petr Kolář

Počátek školního roku tradičně přináší zvýšení nabídky sportovních aktivit v Kanicích i okolních obcích. Kompletní přehled sportovních aktivit v Kanicích včetně rozpisu hodin ve školní tělocvičně je k dispozici na webových stránkách obce v sekci Život v obci – TJ SOKOL. Některé plánované aktivity se bohužel nepodařilo uskutečnit – např. běžecký závod Ochozskou tretru z organizačních důvodů a Kanickou dětskou olympiádu kvůli nepřízní počasí.

Zrušená olympiáda inspirovala trenérský tým čtvrté atletiky pro I. stupeň ZŠ (17:10–18:10) k zavedení celoročního atletického dvanáctiboje. Proč právě dvanáctiboj? Hlavním cílem je zlepšit sportovní všestrannost, která je důležitým odrazovým můstkem pro budoucí sportovně aktivní život mladé generace.

Cílem je také ukázat, že talent sám o sobě nestačí; pro zvládnutí některých disciplín (např. šplhu) je zapotřebí i souhru dalších faktorů...

S blížícím se koncem roku vrcholí lokální běžecký seriál „Pohár o běžeckého krále a královnu Časnýře“. Po vydařeném a co do účasti rekordním Sokolském běhu republiky v Babicích n. S. zbývá poslední podnik – Vánoční běh R. Těsnohlídka v Bílovicích n. S. dne **7. prosince 2024**. Po dvou letech se zdá, že vítězství kanických běžců a běžkyň v kategorii obcí je v ohrožení – Řícmanice mají náskok více než 400 bodů. Naděje však umírá poslední. Pokud chcete pomoci vylepšit naše umístění, přijďte se první prosincovou sobotu proběhnout do Palackého údolí. Propozice a registraci naleznete zde: http://behy.bilovice.info/vanocni_beh/Vanocni_beh-2024.php.

Na Babí lom — Vranov — Adamov (Kanice) – 11 (19) km

Karel Horáček

Na dnešní výlet využijeme téměř ideální spojení integrovanou dopravou směrem na **Tišnov**. Vyjedeme v 8:25 z Kanic autobusem do **Bílovic n. S.**, kde přestoupíme na vlak do **Brna-Židenic**. A tady přestoupíme znovu na tzv. „**Tišnovák**“. Vlaku zamáváme na zastávce v **České** a přesedneme na navazující autobus, kterým dojedeme, nebo se projdeme po silnici, do **Lelekovic** na náves.

Tam zjistíme, že i v Kanicích můžeme při troše dobré vůle mít několik studánek, neboť studánku lze „zřít“ u každé funkční pumpy. Před kostelem **sv. Filipa a Jakuba** zběžně prohlédneme základy zaniklého hradu **Lelekovice**. Poté se vydáme po červené turistické značce (TZ) vzhůru do kopce. Do přírodní rezervace **Babí lom**, která se řadí mezi nejkrásnější místa našeho okolí. Kdo tam jednou byl, vždy se rád vrací. Z rozhledny si prohlédneme Brno a jeho okolí.

Když zjistíme, jak je všude okolo krásně, sejdemě dolů, abychom to poznali blíže. A je zde opravdu na co koukat.

Půjdeme po červené TZ po hřebeni. Po vrcholové stezce plné skalních věží a útesů s výhledy, zajímavě zbarvenými oblázky a rozmanitou vegetací. Vystoupáme až do nejvyššího bodu, na Babí lom (562 m n. m.). A pak k **Lelekovadlu**. Tady se symbolicky necháme chytit do pasti. A pak hurá malou oklikou k **Jelínkovi**. V blízkém okolí se nachází několik zajímavých objektů pro netradiční pobyty. Jsou tu krásné „**Tree Houses**“ (domy na stromě), které provozují Lesy města Brna, stejně jako rekreační chatu Babí lom. V ní můžete zařídít svatební oslavu až pro 70 hostů. A hned poté mohou novomanželé prožít romantickou svatební noc na blízkém modřínu. Pokud chcete svým dětem připravit nezapome-

nutelný zážitek, můžete se i s nimi někdy na stromě ubytovat. Tyto atrakce se nacházejí přibližně 200 m severně od Lelkovadla (stromové ubytování „**U Jezevce**“ pak u lesního rybníčku o kilometr dál). Pokračujeme v naší cestě dál po červené TZ kolem lesních školek do **Vranova**. Na jeho okraji poctíme návštěvou samovýčep, nebo farmářský pivovar **Na Gruntě**. A pak vzhůru po schodech ke klášteru Paulánů, kde sídlí řád **Nejmenších bratří sv. Františka z Pauly**. Prohlédneme si poutní kostel, zvonkohru a **Lichtenštejnskou hrobku**. Kolem starého **Lichtenštejnského hraničního kamene** půjdeme pár metrů po zelené TZ ulicí **U svatého Jána**. Projdeme kolem domku se slunečními hodinami k výklenkové kapli **sv. Jana Nepomuckého**. Odsud to krosneme (sic) lesem na ulici V Aleji na žlutou TZ. Ta nás dovede krásnou procházkou, s malou odbočkou k **Vítečkové studánce**, až do **Adamova**. Odsud můžeme jet vlakem do **Bílovic n. S.** a autobusem domů. Anebo se dá dojít pěšky – např. po žluté TZ, **Dřínovou** cestou přes **Babice n. S.**

	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen
T_{avg}	20,4 °C	22,8 °C	23,3 °C	17,2 °C	10,8 °C
T_{max}	36,6 °C (30. 6. 15:00)	38,2 °C (27. 7. 17:20)	39,6 °C (14. 8. 16:10)	37,5 °C (4. 9. 15:10)	24,3 °C (9. 10. 14:50)
T_{min}	5,7 °C (14. 6. 5:10)	8,3 °C (30. 7. 5:30)	7,9 °C (6. 8. 5:30)	0,7 °C (30. 9. 3:40)	1,5 °C (12. 10. 7:00)
Sr_{sum}	180 mm	76,5 mm	42,5 mm	202,5 mm	27,5 mm
Sr_{max}	49,5 mm (22. 6.)	22 mm (13. 7.)	10,5 mm (19. 8.)	76 mm (14. 9.)	8,5 mm (5. 10.)

KLIMATOLOGIE:

Průměrná letní teplota vzduchu (červen–srpen) dosáhla 22,2 °C, čímž se letošní léto stalo nejteplejším za uplynulých pět let. Letní srážkový úhrn činil 299 mm, což představovalo více než 130 % dlouhodobého normálu (1991–2020), a to zejména kvůli extrémně deštivému červnu.

ZAJÍMAVOSTI:

Srážkově vydatný červen – Měsíční úhrn 180 mm dosáhl dosavadního maxima pro období přímého měření od roku 2019. Vysoké srážkové úhrny byly způsobeny zejména opakovanými bouřkovými situacemi. Nejzávažnější dopady přinesla večerní bouřka v pátek 21. června; kromě přívalového deště způsobila i škody silným větrem.

Velmi teplý červenec a zejména srpen – Průměrné měsíční teploty vzduchu se v obou měsících pohybovaly okolo 23 °C a u obou tak byly zaznamenány nové rekordní hodnoty (srpen byl téměř o 2 °C teplejší než dosavadní průměr).

Suchý a horký závěr léta/počátek podzimu – Po vydatných červenových srážkách se počasí v druhé polovině prázdnin ustálilo. Postupně se začalo rozvíjet sucho vrcholící počátkem září, kdy maximální teploty denně až do 8. září překračovaly 30 °C. Maximální zářijová teplota vzduchu dokonce překonala tu červenovou.

Extrémní srážkové úhrny od 12. do 17. září (176 mm)

– Srážky spojené s tlakovou níží Boris významně zasáhly i Kanice a vedly k rekordním 7denním, 10denním i 14denním úhrnům. Září 2024 s úhrnem 202,5 mm překonalo dosavadní rekordní červen. Kromě povodní tato situace opětovně přinesla i velký počet spadlých stromů v okolních lesích formou vývrátů v podmáčeném terénu.

Věděli jste, že certifikované dřevo z našich lesů putuje i do závodu IKEA? Nebo že máme „létajícího“ pana faráře? Tyto zajímavosti najdete v **Bilovickém zpravodaji 2/2024**. Z pera pana starosty se dočtete, že zálohování PET lahví vůbec není tak ekologické, jak někteří tvrdí. Ve zpravodaji 3/2024 si také přečtete o stavbě nové školní budovy na Mlýnském ostrově a o stoletém výročí stavění vánočních stromů republiky.

V Babicích n. S. se vedle geologického podloží a podzemních vod řeší i nové centrum obce – chodníky, kanalizace, solární panely na střechách obecních budov. Zároveň se připravuje umístění pamětních desek bratrům Richterovým, kteří byli mj. konstruktéry a výrobci prvního parního pracího stroje na Moravě. V podzimním čísle vás jistě zaujme článek o starých mapách.

A nakoukneme k našim západním sousedům do Řícmanic. Témata článků? Kosení obecního sadu, činnost Sokola a XVII. všesokolský slet, zprávy od hasičů, Boží muka a kapličky. Objevují se také nové informace týkající se přestavby naší společné márnice.

A co se děje v Ochozi u B.? Tam se řeší výstavba malé vodní nádrže v Luhu s plovoucím ostrovem. Dalších vhodných míst pro podobné projekty mají ve svém katastru ještě mnoho – např. v místech bývalých rybníků Panského nebo Podně. Tam by se to líbilo i Kaničákům (pozn. aut.). Paní Hloušková, při příležitosti 25. výročí založení stávajícího divadelního spolku, vzpomíná, jak se v Ochozi u B. hrávalo divadlo. Ve starých tiscích jsem našel novinový článek z roku 1880, ve kterém Ochozští závidí, jak se v Kanicích čile hraje divadlo, zatímco u nich nic. Dnes je

to obráceně. Ale třeba se i u nás najde nějaký mladý, akční amatérský režisér, který obnoví zašlou slávu kanického divadelnictví. Obec Kanice by ho v tomto úsilí jistě podpořila. (pozn. aut.).

Bilovice n. S. 2/2024

Babice n. S. 2/2024

Řícmanice

Ochoz u Brna

Bilovice n. S. 3/2024

Babice n. S. 3/2024

Jak se říkalo obyvatelům Řícmanic?

Řícmanickým se říkalo „**lůčaři**“ nebo „**zmolaři**“. Po-dívejme se však ještě dál na západ, směrem k Brnu, do Bílovic n. S., Obřan a Maloměřic. Určitě by jim bylo líto, kdybychom na ně zapomněli...

Bílovičtí byli známí jako „**hrachaři**“. Na rozdíl od ostatních osad však měli navíc i své specifické místní přezdívky. „**Bosňáci**“, „**bacócháři**“ nebo „**baloni**“ označují obyvatele z různých částí „Brodku u Kanic“. Obřany jsou domovem „**fazoláků**“, zatímco Majlont (sic) obývají „**čočkaři**“.

Nová soutěžní otázka

Blíží se zima. Někteří z vás se těší na lyže. V televizi se opět rozbíhá sledovaný kolotoč závodů Světového poháru v alpském lyžování a naše dnešní otázka se týká právě tohoto sportu:

Víte, kdo je zakladatelem alpského lyžování a kde se narodil?

Ptáme se na jméno člověka, který si nechal patentovat vázání, které umožnilo bezpečnou jízdu z kopce i se slalomovými obloučky. Byl mnohými považován za nejlepšího lyžaře své doby. Ptáme se na „blázna“, který už v roce 1896 dokázal jet na lyžích rychlostí přes 100 km/h. Tento rekord padl oficiálně až v roce 1930. Ptáme se na osobu, která v roce 1901 uspořádala první velké závody ve sjezdu a v roce

1906 ve slalomu. Na průkopníka, který byl prvním instruktorem alpského lyžování na světě a vydal také první příručky o alpském lyžování. Na vědce, který byl jedním z prvních, kdo se zabýval studiem lavin. Všechny těchto úspěchů dokázal dosáhnout navzdory tomu, že byl od dětství tělesně postižený.

Odpověď zašlete na adresu redakce Kanických listů (redakce@obeckanice.eu).

Redakce

Zapojte se do tvorby Kanických listů, je to i váš zpravodaj!

Pokud máte připomínky, návrhy, podněty, nebo rovnou hotové příspěvky do konkrétních rubrik obecních zpravodaje, neváhejte a podělte se s námi o ně. Příspěvky budou redakční radou průběžně zpracovávány do nových čísel dle tématického zaměření.

Uzávěrka příspěvků do dalšího čísla je **23. 2. 2025**.

V případě zájmu o jakoukoli formu spolupráce nás kontaktujte na redakčním e-mailu:

redakce@obeckanice.eu

Kalendář akcí

Pozvánka na kulturní a sportovní akce pro veřejnost

Níže uvádíme akce, jejichž termíny jsou již známé. Podrobnosti a aktuální akce najdete na webu obce Kanice v sekci Události: <https://obeckanice.eu/udalosti#obsah>. Je možnost odebírat novinky z webu obce podle kategorií, které Vás zajímají, a to formou rozesílky e-mailem nebo přes mobilní aplikaci. Informace k odběru najdete zde: <https://obeckanice.eu/odber-novinek#obsah>.

2. 12.	17:00	Rozsvěcení vánočního stromu, OÚ	obec Kanice
7. 12.	9:00–17:00	Bazar knih pro Nadaci Krtek, OÚ	knihovna
7. 12.		Mikuláš na Hasičce, hasička	Hasiči Kanice
10. 12.	18:00	Vánoční koncert, hala ZŠ Kanice	obec Kanice a ZŠ
17. 12.	16:00	Předvánoční setkání, pečení a čtení, OÚ	knihovna, tKanička
prosinec		Turnaj ve stolním tenise, tělocvična ZŠ	TJ Sokol Kanice
5. 1.	16:30	Tříkrálový koncert, Babice n. S.	farnost Babice n. S.
11. 1.		Tříkrálová sbírka	farnost Babice n. S.
14. a 28. 1.		Trenink paměti pro seniory, společenská místnost OÚ	obec Kanice
1. 2.		Kanický ples, Řícmanice, sál U Lajcmanů	kanické spolky
1. 3.		Ostatky, hasička	Hasiči Kanice
březen		Cimbál k tanci i poslechu, hala ZŠ Kanice	Hodový výbor
Vánoční bohoslužby			
24. 12.	Bílovice n. S. 8:00, 15:00, 22:30 / Babice n. S. 9:00, 21:00 / Ochoz u Brna 16:00		
25. 12.	Bílovice n. S. 9:30 / Babice n.S. 11:00, 16:30 / Ochoz u Brna 10:45		
26. 12.	Bílovice n. S. 9:30 / Babice n.S. 11:00 / Ochoz u Brna 10:45		

Kanické listy

Zpravodaj územního samosprávného celku, vydává obec Kanice, Kanice 76, 644 01 Kanice, IČO: 00363171, evidenční číslo MK ČR E23486,

ročník:
VII. – listopad 2024.

Redakční rada:

Kristína Makovská Dostálová (šéfredaktorka), Petr Ševčík, Ivo Pernica, Kristýna Rotreklová, Blanka Kalivodová, Jan Drábek, Karel Horáček, Aneta Minaříková, Kristýna Pospíšilová, Hana Pluhařová, Petr Kolář, Karel Hynšt, Tom Vrba.

Grafika a sazba: Michal Žižka.
Jazyková korektura: Petr Kolář, Veronika Neckařová, Kristýna Pospíšilová

Kontakt na redakci:
redakce@obeckanice.eu

Toto číslo vyšlo v listopadu 2024
nákladem 420 ks.
Pro občany Kanic zdarma.

Foto: redakce a autoři článků, pokud není uvedeno jinak. Za věcnou správnost odpovídají autoři.

Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky upravovat, případně neuveřejnit. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Veškeré materiály otištěné v Kanických listech jsou uveřejněny se souhlasem autorů.

Jejich další použití třetími stranami podléhá autorským právům a zákonu upravujícímu tato práva.